

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

XX. Aliquot adferuntur rationes & motiua, ob quæ licite, sancteq[ue]
mortem desiderare possumus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40072

Tanti namq; & tam graves sunt vitæ hu-
jus labores & ærumnæ, vt, ad ijs caren-
dum, mors à quopiam possit optari.

Aug. lib. 2.
contra 2. ep.
Gaudenij.
c. 12. tom. 7.

Cur autem tantis in vita homines di-
uexari laboribus Deus sinat, inter alias,
quas sancti Patres assignant, causa hæc
est, ne mundo tam perditæ adhæresce-
rent, vitamque hanc mortalem æquo
impensius diligerent; sed in aliam illam
toto animo & dilectione ferrentur, &
ad eam incessanter suspirarent, vt pote
ubi non erit luctus, neque clamor, neque dolor
erit vltra.

Cur Deus
mundum fa-
cit amarum.

Vt ad calum
anhelemus.

Apo. 22. 4.

Addit vero Augustinus, clementissi-
mum Deum, ex infinita qua est bonitate
& misericordia, statuisse, vt vita hæc, quia
laboribus & malis obnoxia est, breuis fo-
ret, & cito finē acciperet; alia vero, quam
expectamus, æterna & perennis; scilicet
vt labor esset brevis, gaudium & requies
perpetuo duraret.

Serm. 37. de
Sanctis, qui
est primus in
seculo omnium
Sanctorum.

Hæc vita bre-
uis, quia ama-
ra, illa æter-
na, quia lata.

De illa sic loquitur Ambrosius: *Tan-
timalis hæc vita repleta est, vt comparatio-
ne eius mors remedium putetur esse, non po-
næ, & nisi eam Deus in castigationem
& penam immitteret, hanc ipsi no-
bis è misericordia, & velut donum ac
remedium dari cuperemus, quo graui-
mala & ærumnæ finem aliquando acci-
perent.*

Serm. super
e. 7. Job. 10. 2.

Mors reme-
diū ærumna-
rum vitæ.

Sæpe quidem, fateor, mundani homi-
nes quoad hoc peccant. in eo, quod in
malis hisce ferendis magnam impatien-
tiam præferant, tum quod non nisi quiri-
tabunde, expostulando, & cum impatien-
tia, mortem à Deo deposcant: sed si paci-
fice & cum plena sui subiectione eam pe-
terēt, hoc modo, Domine, si placeat, educ-
me ex hisce malis; satis mihi est, quod vi-
xi; peccatum non esset.

Mors peti po-
test, sed cum
patientia.

Secundo, tum maiori mors perfectio-
ne desideratur, quando ea de causa opta-
tur, ne Ecclesiæ mala & persecutiones,
& continuæ, quæ in Deum Optimam
Maximum committuntur, iniuriæ, vide-
antur. Sic eam optauit Elias Propheta,
cum Achabi & Iezabelis vexationem,
cum altaria destructa, cum omnes Dei
Prophetas interfectos cerneret, seipsum
deni-

II.

Mors optan-
da, ne publi-
ca mala vi-
deamus.

qui omnibus diebus mortem expectat; sed il-
le sanctus, qui nulla non hora eam desiderat.
Sic & sanctus Ambrosius laudat eos, qui
ardens quoddam moriendi habent desi-
derium: quod habuisse profecto con-
stat priscos illos Patriarchas, dum se vt
peregrinos & hospites, non vero habita-
tores & possessores esse in terra crede-
rent, confitentes, quia peregrini & hospites
sunt super terram. Et sicut bene Apосто-
lus obseruat: *Qui hæc dicunt, significant se
patriam inquirere & ad ex hoc exilio emi-
grandum anhelare.*

Hoc item erat, ad quod tam impense
& audacter Propheta regius suspirabat,
dicens: *Heu mihi, quia incolatus meus pro-
longatus est.*

Si autem veteres illi Patres, etiam por-
ta cæli clausa & obserata, & cum etiam
statim à morte in illud ingredi non po-
terant, hæc dicebant, & tantopere desi-
derabant; quid erit modo, cum fores
calorum iam patēt, & anima, quæ ex-
purgata iam est, quamprimum ad Dei
conspectum & fruitionem admittitur?

CAPVT XX.

*Aliquot adferuntur rationes & mo-
tiva, ob qua licite sancteque
mortem desiderare pos-
sumus.*

VT vero melius maiorique cum perfe-
ctione voluntati diuinæ, tam in
morte, quam in vita conformemur, ali-
quothic motiva & rationes adducemus,
propter quas mortem desiderare liceat,
vt meliorem ex ijs seligamus.

Prima itaque ratio, ob quam desidera-
re homini mortem liceat, est, vt labores
& ærumnas, quas vita hæc mortalis in-
cludit, eius adminiculo deuitet. Nam, vt
ait Sapiens: *Melior est mors, quam vita
amara & laboriosa.* Sic videmus, etiam
ab ipsis mundanis sæpe mortem optari,
& omnibus votis à Deo desiderari: quod
etiam sine vilo peccati reatu fieri potest.

Elias.

denique ad eandem necem conquiri sciret: quare zelo honoris diuini actus, & ijs se malis mederi non posse cernens, in desertum se recepit, & sub arbore iunipero

3. Reg. 19. 4.

se prosternens, petiuit anima sua, ut moreretur. Et ait: Sufficit mihi Domine, tolle animam meam, ne tot mala & offensas tui videam: neque enim melior sum quam Patres mei. Et generosus ille populi Dei dux Iudas Machabæus dicebat: Melius est nos

Machabæi.

2. Mac. 3. 59.

mori in bello, quam videre mala gentis nostre & sanctorum, & honorem Dei proculcatum. Atque hoc dicto suos ad strenue pugnandum exhortabatur & animabat.

S. Augustin.
vnum e trib.
in obsidione
petiuit, mor-
tem obtinuit.

Sic etiam S. Augustinus, vti in eius vita legimus, Wandalis ex Hispania in Africam trajectantibus, eamque vniuersam ita destruentibus, vt non viro, non mulieri, non clericis, non laicis, non pueris, non senibus parcerent, & iam Hippenam, cui ille vt Episcopus præerat, magna militum manu obsidentibus, tantam populis sui tribulationem atque adeo Ecclesias clericis, vrbesque ciuibus hostili gladio iam iugularis viduas cernens, quam amarissime in sua senectute plorabat. Et clericis suis in vnum locum conuocatis, Tria, inquit, Dominum rogavi, vel vt nos ab hisce periculis liberet, vel ad ferendum patientiam concedat, vel me e vita huius ergastulo educat, ne tanta mala videre cogar: tertium porro mihi ipse concessit. Nec sefellit: nam tertio obsidionis Hipponensis mense male valere cœpit, è quo etiam morbo post paulo demortuus est.

B. Ignatius
mori maluit,
quam Eccle-
siae perturba-
tionem vide-
re.

Simile quoque exemplum in vita B. P. nostri Ignatij legimus. Hæc scilicet est perfectio sanctorum, ita nimirum ob Ecclesie persecutiones, & quæ aduersus diuinam maiestatem committuntur flagitia, dolere & contristari, vt ea ferre æquanimitè nequeant, atque ideo ad mortem iugiter anhelent, ne tantum tamq; graue malum videre cogantur.

III. Tertia, eaque etiam bona, prægnans, vt Deum vltimumque perfectionis ad mortem optandam, & precibus à Deo postulandam

causa & ratio est, quod à morte non amplius eum sumus offensus, & à peccando plane liberi. Certum namque est, quod, quamdiu in hac vita agimus, nulla nobis sit de non peccando securitas, sed in peccatum mortale incidere possumus; & constat alios nobis perfectiores, quia illustribus Dei donis ornati erant, & veteri sancti, & quidem illustres sancti, erant, se de prolapsos esse. Hoc inter cetera seruos Dei maxime percellit & timere facit, & hoc est, ob quod ex hac vita emigrare ardentissime desiderant. Si vt non pecces, desiderare tibi liceat etiam non natum fuisse, & nunquam extitisse, quanto magis non? Maius quippe malum est peccatum; quam non esse, & melius est fer non esse, quam peccare. De suo proditore Iuda dicebat Redemptor noster IESVS: Bonum erat ei, si natus non fuisset homo ille. Et hunc in sensum exponit sanctus Ambrosius illud Ecclesiasticus: Et laudauit magis mortuos, quam viuentes; & feliciorum vtroque iudicium, qui necdum natus est. Mortuus, inquit, præfertur viuenti, quia peccare desinit: mortuo præfertur, qui natus non est, quia peccare nesciuit.

Quam obrem laudabile exercitium est, si saepe in oratione hosce actus exercemus, Domine ne permittas me separari à te Domine, si te offensus sum, antequam hac vita celeriter educito, quam te defendam: Non aliam ob causam viuere volo, quam vt tibi seruiam; & si viuendo tibi seruire non possim, posthac viuere detrecto.

Est autem hoc exercitium Deo longè gratissimum, nobisque in primis utile: eo namque exercetur cum dolor & detestatio de peccatis, tum humilitas & amor Dei; item res in eo petitur, qua nulla à Deo peti potest gratior.

Sancta illa Regina Blanca, S. Ludouici Gallie Regis mater, filio suo identidem dicere solebat: Mallem te iam mortuum videre, fili mi, quam vt vllum seculi crimine admitteres. Tantopere porro hoc hocce desiderium & benedictio in nos

na placuit, vt nullum is tota vita peccatum mortale dicatur admiffisse. Eundem effectum forfitan & in te, defiderium & petitio hæc operabitur.

potius quod infernaliam tormēta horreat, ac solo fuisipfius amore teneatur, quam ex amore Dei: fed tam ardenti erga Deū amore ferri, vt mors optetur, ne qua venialia aut leues defectus & imperfektionen admittantur, insignis est puritatis intentio, & magnæ perfectionis argumentum.

Adhæc, mortem defiderare, non solum ad mortalia peccata euitanda bonum est, fed etiam ad venialia, sine quibus vita hæc duci non potest. Seruus quippe Dei paratus esse debet mori potius, quam vt vllum peccatum non solum mortale, verum etiam veniale (v.g. officiofe mentiri) committat; & sane qui hanc ob causam mortem pateretur, verus esset martyr. Cū certo certius fit, nos, si diu viuamus, multa peccata venialia commissuros: nam *sepius in die cadet iustus*, id est sepius, imo, quo viuunt diutius, cadet frequentius. Et non solum ad venialia hæc peccata euitanda optant serui Dei ex hac vita egredi, sed etiam vt se à tot defectibus & imperfektionenibus, totitem tentationibus ac miseris, quot quotidie experiuntur, immunes se ac liberos videant. Vnde beatus sanctus ille scriptor: *Heu Domine quid patior: Propono me fortiter acturum, sed cum modica tentatio uenerit, magna mihi angustia fit: & dum de cœlestibus cogitare uolo, carnalia magno impetu menti se ingerunt. Heu! qualis est hæc uita, ubi non de iunt tribulationes & miseria; ubi plena laquei & hostibus sunt omnia! nam una tribulatione seu tentatione recedente, alia accedit; sed & priore adhuc durante conflitum, alij plures superueniunt & insperati. Quomodo potest amari uita tantas habens amaritudines, tot subiecta calamitatibus & miseris, quomodo etiam dicitur uita, tot generans mortes & pestes?*

Dices, Idcirco uiuere cupio, quo pro culpis & delictis meis faciã satis. Ad hoc respondeo, si diutius uiuendo, semper quid de preteritis demeremus, nouas uero ad priores culpas nõ adderemus, laudabile quidẽ id propositũ foret. At si, nõ modo de debito nihil imminuis, sed ipsum semper aggrauas, & quo diutius uiuis, eo plura tibi accrescunt de quibus Deo sit ratio reddenda; tunc non erit ea bona responsio. Vnde bene conqueritur S. Bernardus, *Cur ergo tantopere uitam istam desideramus, in qua quãto amplius uiuimus, tanto plus peccamus, quãto est uita longior, tanto culpa numerosior!* Et S. Ambrosius: *Quod esse discrimen putas inter eum qui moritur puer, & eum qui demoritur senex, nisi peccata auquod hic peccatis abeat oneratio, & plurimũ gentur.*

Sape plus peccamus quam satisfacimus diu uiuendo.

Cap. 2. Medit. 101.

Epist. ad Heliodorum.

De inter de mo. c. 35.

Longe melius hac in re animatus erat S. Bernardus, qui quoad hoc propositum quædam magna humilitate de se cõfitebatur, quæ maiori cū ueritate nos de nobis dicere par esset. *Uiuere erubesco, quia parũ profecto; mori timeo, quia non sum paratus. malo tamen mori, & misericordie Dei me committere & commendare, quia benignus & misericors est, quam de mala mea conuersione alicui scandalũ facere. Est hæc profecto laudabilis quædam resolutio.*

S. Bernardus maluit mori quam tepiditate scandalum dare.

Illustis quædã sancta dicere solebat, se si quid homini eligere fas esset, aliud quam mortem non esse electuram: illa enim mediante, anima timere desinit, ne quid inquam exinde committat, quod, quo minus pure Deus ametur, impedimento sit. Maioris proinde perfectionis esse uideretur, si quis cupiat dissolui vt venialia peccata, imperfektionen, & defectus euitet, quã vt mortalia. Fieri quippe potest, vt mortalia committere nolit, *Rodriguez exercit. pars 1.*

R. D. M. Auila autem dicebat, ei etiam qui non nisi mediocrem dispositionẽ haberet, mortem tamen potius desiderandum uideri quam uitam; idq; ob assiduũ in quo degimus, peccandi periculum, quod omne per mortem tollitur. Vnde & praeclare S. Ambrosius, *Quid est mors, nisi sepultura uitiorum, & uirtutum suscitatio.*

Mors optanda ne peccemus.

Lib. de bono mortis c. 4.

IV. Mors optanda amore Christi

Omnes quidem hæc mortis desideranda rationes & motiua bonæ sunt, at omnium perfectissima est illa, quæ Paulum

Apostolum ad eam optandam incitabat, ut nimirum Christum, quem tam ardentem desiderabat, videret: *Desideriū, inquit, habens dissolui: Esse cum Christo. Quid ais Paule: cur à corpore hoc dissolui, & liberari cupis? An forte vt labores in Euangelij prædicatione subeundos effugas minime; quin imo glorior in tribulationibus. Quamobrem ergo? Vt à peccando sis tutus? ne ideo quidē: Certus sum enim, quia neque mors, neque vita poterit nos separare à caritate Dei. Erat namque iam in gratia confirmatus, certusque de ea non amittenda, proinde non erat cur hac ex parte timeret. Quare ergo tantopere ad mortem aspiras? Vt sim cum Christo. ex puro scilicet amore eam desiderabat; quia amore languebat, adeo ad amatum suum anhelabat: hinc omnis mora & dilatio, quantumuis exigua, longa illi videbatur, quo dilecti præsentia frueretur.*

Tres gradus charitatis.

I. Præcepti.

Matt. 19. 17.

II. Consilij.

Rom. 12. 2.

III. Impatientia amoris.

S. Bonauentura inter tres amoris diuini gradus hunc vt vltimum assignat. Quorum primus est, Deū super omnia amare, ita inquam quidquid in nūdo est diligere, vt ob nullum horum peccatum mortale admittamus, nec vllum Dei mandatum violemus. Hoc est, quod adolefcenti illi Euāgelico Redemptor suavit. *Si vis, dicens, ad vitam ingredi, serua mādāta. Hoc porro omnium est.*

Alter caritatis gradus est, vt nuda mādatorum obseruatio nobis satis non sit, sed ad eam insuper Euangelica consilia adiungamus: quod Religiosorum proprium est, qui non modo id quod bonum est, sed etiam quod melius & perfectius, procurant, secundum illud Apostoli, *Vt probetis quæ sit voluntas Dei bona & beneplacita, & perfectā.*

Tertius, inquit Bonauentura, amoris gradus est, tanto affectu ad Deum astuare, quod sine ipso homo quasi vivere non possit: hinc liberari, & à corporis huius carcere eripi gestit, vt sit cum Christo, hocq; exilium finire, & corporis huius parietem, qui inter Deum & nos interiectus est, atque impedit quo minus Deū videamus, dissolui & corrui cupit. Qui tales sunt,

ijs vita hæc quædā patiendī materia, aut potius fastidiosa est; mors vero in votis, & plane desiderabilis.

Sic B. P. N. Ignatius quā ardentissime è corporis huius custodia eripi desiderabat anima que eius tantopere ad Dei fruitionem anhelabat, vt, cum de moriendo cogitaret, lachrymas, quas ex puro gaudio oculi eius destillabant, inhibere non posset. Quamquam non tam mortem optabat, vt ipse ex parte sua summi illius boni particeps fieret, & beato illo Dei conspectu donaretur, quam vt felicissimam sacratissimā humanitatis filij Dei, quem tam affectuose deperibat gloriam conspiceretur.

Et sicut hic in terra amico volupe est, cum, quem toto corde diligit ad honores & dignitatē euectum videre: ita B. P. N. cum Christo Domino esse auebat, suis ipsius proprii commodi & quietis profusus oblitus, sed ex puro erga Christum amore. Gloria scilicet Christi Iesu gaudere & exultare cupiebat, eique de eadem congratulari. Atq; hic altissimus & perfectissimus amoris est gradus, ad quem homo queat pertinere.

Hoc modo mortis memoria adeo nobis amara non erit, vt etiam mire nos recreatura sit, & gaudium cumularura. Vltimius porro progredere, & considerari paucos dies cælo te beandū, ibiq; donandum eo quod nec oculus vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis potest ascendere, & omnia tibi in gaudiū & delectationem cōuertenda. Quis porro nō exaltet, q̄ exilij sui iam sit finis, & laborū terminus? Quis non gaudeat, quod iam finem vltimum, ad quem à Deo condidit fuit, cōsequatur? Quis non letetur, q̄ hereditatis suæ, & quidem hereditatis tam opulentæ, possessionē adeat? Atq; per mortis iandam in cælestē hereditatē ingredimur. Cū dederit dilectis suis sanctis, ecce hereditas Domini. Neq; enim ad bonorum illorum æternorum possessionē admitti possumus, nisi mediante morte. Hinc in sum Sapiens ait in morte sua sperare. Ipsa namq; medium & scala est, per quam

quam in cœlum ascendatur. Vnde etiam ipsa vnicum nostrum est in hoc exilio solatium. *Psallam & intelligam in via immaculata, quando venies ad me.* Sic porro locum hunc Propheta declarat August. Intentio & desiderium meum, Domine, est, vt tota vita me immaculatum conseruē, & hoc intendēs semper tibi psallam. Carnimis autem mei materia erit, quando hoc exilium terminabitur Domine: quādo venies ad me? quando ego, Domine, proficiēcar ad te? *Quando veniam & apparebo ante faciem Dei?* Heu, quā diu illa hora differtur! quam mihi iucūdum erit audire, cum eam iam adesse mihi nuntiabitur! *Latus sum in his que dicta sunt mihi, in domum Domini ibimus: stantes erant pedes nostri in atriis tuis Ierusalem.* Id est, tā mihi videbar illuc, ad Angelorum beatorumque omnium Societatem admissus, ibiq; stans te Domine in sempiterna seculorū secula frui. Amen.

CAPVT XXI.

In quo quæ dicta sunt, nonnullis confirmantur exemplis.

HOMINI cuidam opulento, sicut in vita S. Ioannis Eleemosinarij Patriarchæ Alexandrini refert Metaphrastes, filius erat, quem enixissime amabat: quē vt Deus in vita & sanctitate sopitem conseruaret, B. Ioannem adit, rogans vt pro eius incolumitate Dominum compellaret; simul etiam magnam auri vim, quam in pauperes effunderet, ea intentione ei dedit. Fecit rogata Ioannes: nihilominus tricenis post diebus filius diuitis demoritur. Cuius morte nimium quantum afflictus parens, credit orationem & eleemosinam, quæ ad eum incolumem conseruandum facta erant, frustranea fuisse. Episcopus ergo cognita viri mœstitia, p̄ eo Deum precatus est, vt eum consolari dignaretur. Audiit orationem clemens Deus; & ecce nocte quadam ad hominē illum Angelum de cœlo submisit, qui diceret orationem, quæ pro filio eius facta fuerat, a Deo fuisse exauditam, atque ob

eam ipsum in cœlo viuere & sospitem agere. addebat eum quam commodissime & oportunitissime illo quo mortuus erat tempore defunctum esse, quo saluaretur: Si enim vixisset, ob vitā flagitiosam Dei se conspectu indignum reddidisset. Nofset adhęc, nihil eorū quę in hac vita quotidie contingunt, sine iusto Dei iudicio & nutu euenire, et si alioquin iudiciorum diuinorum causæ homines lateant: hominem proinde nullum inordinata tristitiæ locum dare debere, sed quicquid Deus fieri vult, patienti gratoque animo accipiendum. Ad cœleste hoc monitum defuncti adolescentis pater tristitiā posuit, inque Dei voluntatem se resignans, Deo posthac seruire constituit.

In gestis Thebæorum Martyrum illustre quoddam S. Mauritius, legionis illius Thebæ ductor, mulieri cuidam, erga se mirę affecte, beneficium legitur cōtulisse. Habebat hæc vnicum filiolum, quem, vt cum tempore sanctos piosque mores addiceret, post pueritiæ annos iā tranfactos, monachis Monasterij S. Mauritij concredidit, vt eius illi curam gererent; sicut id illa tempestate passim moris erat, & sicut S. Maurum, Placidum, aliosque è prima nobilitate Romana insignes adolescentes tempore S. Benedicti, parentes monachis erudiendos dabant; & sicut multis post annis S. Thomam Aquinatem in Monasterio Cassinensi, cum eius mater Theodora, tum fratres eius Comites aquinates, formandum curarunt. Adolefcens ergo hic, vnicus huius matronæ filius, insignes in litteris, bonis moribus, ac disciplina monastica in Monasterio illo progressus faciebat, & iam vna cum Monachis suauissima vocula in choro canere inceperat. Sed eū non multo post tempore ex febricula, qua aliquādiu laborauit, exstinctus esset, afflictissima mater ad templum venit, multisque cum lachrymis cadauer ad tumulum vsque est profecuta. Verū multę, quas quotidie fundebat, lachrymę ne dolorē eius tēperare, aut minuere, nec ipsam impedire poterāt, quo minus quotidie sepul-

Nemo tristetur Deo omnino regat.

Hist. Thebæ lib. 2. c. 12.

Rachel plorans filios suos noluit consolari.

R r 2 chri